

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2026-27

Päiväkodin johtajan tervehdys

Päiväkoti Axel Wahrenin esiopetus lukuvuonna 2026-2027 tulee noudattamaan vahvoja, laadukkaan esiopetustyön periaatteita mikä turvataan sitoutuneella ja osaavalla, jo vuosia yksikössämme työskennelleellä esiopetushenkilöstöllä. Esiopetuksen arjessa näkyvät päiväkotimme sijainnin mukanaan tuoma kulttuurihistoria kuin myös tämän päivän lasten tarpeisiin ja mielenkiinnonkohteisiin vastaava nykyaikainen ja inklusiivinen esiopetuskulttuuri. Pitkästä esiopetushistoriastamme huolimatta olemme valmiita kehittymään sekä muuntumaan, ja vastaamaan näin paremmin nykypäivän tarpeisiin ja haasteisiin.

Meillä lapsi on aktiivinen toimija, joka oppii toiminnallisesti, omien lähtökohtiensa mukaisesti. Arjessamme näkyy moninaisuus ja erilaiset tavat oppia, ja se on meille rikkaus. Meitä ympäröi monipuolinen lähiympäristö, ja sitä hyödynnetään oppimisympäristönä aktiivisesti. Yhteisöllisyys on meille tärkeä arvo ja pidämmekin tärkeänä, että jokainen Päiväkoti Axel Wahrenin lapsi ja työntekijä kokevat kuuluvansa yhteisöön, jossa kaikkia arvostetaan ja missä kaikilla on turvallista ja hyvä olla, oppia ja työskennellä.

Lukuvuosisuunnitelman käsittely

TAVOITE: lukuvuosisuunnitelma on koko yhteisön käsikirja sekä suunnitteluun osallistumisen ja kuulemisen väline.

Esiopetuksen lukuvuodensuunnittelu on koko yhteisön asia - henkilökunta, lapset, huoltajat ja erilaiset sidosryhmät. Suunnitelmatyötä johtaa päiväkodin johtaja. 1.8.2025 voimaan astunut opetussuunnitelman uudistus velvoittaa mm. tuen suunnitteluun entistä tarkemmin. Lisäksi lukuvuosisuunnitelman merkitys arjen työkaluna korostuu entisestään. Suunnittelun ja arvioinnin aikataulu lukuvuonna 26-27.

Ajankohta	Aihe	Toteutustapa
Kevät -26	Yleinen tulevan lukuvuoden suunnittelu esiopetusyksiköissä.	Päiväkotien henkilökuntakokoukset, varhaiskasvatuksen esihenkilöpalaverit, huoltajille ja lapsille toteutettavat kyselyt ja muu osallistaminen. Esim. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely.
Kesä -26	Suunnitelman pohjan laatiminen	Varhaiskasvatuspäällikkö laatii yksiköille yhteisen suunnitelmapohjan.
Elo-syyskuu	Suunnitelman laatiminen yksiköissä.	Käsittely vähintään seuraavissa kokouksissa (suluissa esimerkkiaiheita): • henkilöstökokous (koko suunnitelma) • yhteisöllinen OHR (opiskeluhuollon osuus) • vanhempainyhdistyksen kokous (vanhempainyhdistyksen toimintasuunnitelma) • kulttuurikasvatussuunnitelman työryhmä (kulttuurikasvatuksen vuosikello) • tiimit/kehittämisryhmät (tiimien toimintasuunnitelma) • turvallisuusryhmä (turvallisuustoiminta)
Syyskuu	Sivistyslautakunnan hyväksyntä	Huomioitavaa, että lukuvuosisuunnitelma ei ole lukkoon lyötävä asiakirja vaan toiminta tulee, esimerkiksi tuen osalta, suunnitella ja arvioida läpi vuoden.
Syyskuu	Huoltajien ja lasten tiedottaminen.	Lautakunnan käsittelyn jälkeen suunnitelma julkaistaan Wilmassa sekä tiedotetaan niin lapsille kuin huoltajille mistä suunnitelma löytyy. Päiväkodin johtaja vastaa tiedottamisesta.
Loka-maaliskuu	Seuranta ja päivittäminen tarvittaessa	Suunnitelman toteutumista etenkin tuen osalta seurataan aktiivisesti ja päivitetään mahdollisten muutosten ilmaantuessa. Päiväkodin johtaja vastaa päivittämisestä.
Huhtikuu	Suunnitelman toteutumisen arviointi.	Vähintään edellä suunnitteluvaiheessa mainitut ryhmät arvioivat oman toimintansa toteutumisen sekä kirjoittavat tästä toimintakertomukseen. Lasten ja huoltajien kuuleminen suunnitelman toteutumisessa, esim. kysely.

Huhti- toukokuu	Uuden lukuvuoden suunnitelman laatimisen aloitus.	Yhteistyössä aiemmin mainittujen ryhmien kanssa.
--------------------	--	--

Esiopetusyksikön perustiedot

Päiväkodin tiedot

Päiväkoti Axel Wahren

Wahreninkatu 11B

30100 Forssa

Päiväkodin johtaja

Kirsi Laakso, puh.0400-190 510, kirsi.laakso@forssa.fi

Esiopetuksen henkilökunta

Anttila Teija, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Fabritius Kirsi, varhaiskasvatuksen opettaja

Henberg Janne, varhaisen tuen ohjaaja

Jurva Erika, varhaiskasvatuksen sosionomi

Järvinen Riikka, varhaisen tuen ohjaaja

Lepänkoski Lauri, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Mattila Tiina, varhaiskasvatuksen opettaja, Päiväkoti Axel Wahrenin varajohtaja

Penttilä Mirka, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Raunio Emilia, varhaiskasvatuksen sosionomi

Salo Heli, varhaisen tuen ohjaaja

Timonen Mona, varhaiskasvatuksen opettaja

Vinnikainen Satu, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Lapset esiopetuksessa

Lapsien lukumäärä yhteensä	39
Kuljetuksessa	5

Opiskeluhuollon henkilöstö ja toimintasuunnitelma

Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan esiopetuksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko esiopetusyhteisössä edistetään lasten oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä oppimisympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteuttavat kaikki opiskeluhuollon toimijat. Kaikkien esiopetuksessa lasten kanssa työskentelevien sekä opiskeluhuoltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä lasten ja esiopetusyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja esiopetuksen välistä yhteistyötä. Esiopetuksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu esiopetusyhteisön hyvinvoinnista.

Esiopetuksen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä huolehtii yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Lisäksi ryhmä suunnittelee, miten lasten ja yhteisöjen hyvinvointiin liittyvien kyselyjen vastauksia hyödynnetään sekä suunnittelee ja käynnistää esiopetuksen ja kotien välistä yhteistyötä. Opiskeluhoitoryhmä tekee vuosittain yhteistyötä nivelvaiheissa yhteistyötahojen kanssa esimerkiksi kouluun tutustumisten ja ryhmäytymisen osalta.

Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä muodostuu opiskeluhuollon henkilökunnan lisäksi varhaiskasvatuksen opettajien, esiopetuksen henkilökunnan ja huoltajien edustajista. Yhteisöllistä opiskeluhoitoryhmää esiopetusyksikössä johtaa päiväkodin johtaja Kirsi Laakso. Ryhmät kokoontuvat vaihtelevalla kokoonpanolla vähintään kolme kertaa lukuvuoden aikana.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan yksittäiselle lapselle annettavia opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja, neuvolapalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tavoitteena on seurata ja edistää lapsen kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ennaltaehkäisy.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto perustuu lapsen sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Huoltaja ei voi kieltää alaikäistä lastaan käyttämästä opiskeluhuollon palveluja.

Neuvolapalvelut

Alle kouluikäiset lapset ovat neuvolan asiakkaita ja esiopetusikäisille kuuluu ikäryhmän mukaiset neuvolapalvelut. Neuvolan terveydenhoitajan työhön kuuluu lapsen terveen kasvun ja kehityksen seuraaminen ja tukeminen.

Koulupsykologi ja -kuraattori

Koulupsykologin ja -kuraattorin tehtävänä on edistää esiopetusyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä lasten, perheiden ja muiden läheisten kanssa, tukea ja ohjausta antaen. Lisäksi tehtävänä on tukea lasten oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Koulupsykologit ja -kuraattorit tekevät yhteistyötä lasten ja heidän vanhempiensa kanssa, varhaiskasvatuksen opettajien ja esiopetuksen muun henkilökunnan kanssa sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Koulupsykologisiin ja -kuraattoriin voivat olla suoraan yhteydessä lapsi / huoltaja itse tai joku muu lapsen tunteva henkilö. Lisäksi esiopetuksen työntekijä tai toinen opiskeluhuollon työntekijä voi olla yhdessä lapsen kanssa suoraan yhteydessä kuraattoriin tai psykologisiin.

Koulukuraattoriin yhteydenotot esiopetusyksikössä Tytti Hirvosen kautta (Akva-rellissa Elina Leppäkosken kautta).

Koulupsykologiaan yhteydenotot esiopetusyksikössä Juha-Pekka Rissasen kautta.

Kuraattori ja psykologi ovat paikalla esiopetusyksikössä erikseen sovittaessa.

Kuraattorin ja psykologin tavoittaa Wilman kautta, sähköpostilla, puhelimitse tai esiopetuksen henkilöstön kautta.

Esiopetusyksikön toimintaperiaate ja arvoperusta

Päiväkoti Axel Wahrenin esiopetuksen arvoperusta rakentuu Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden sekä Forssan kaupungin strategisten tavoitteiden pohjalta. Yksikköemme henkilöstö kävi 31.8.2026 yhteisen arvokeskustelun, jonka lähtökohtana olivat Forssan kaupungin uuden strategian arvot: **avoimuus, rohkeus ja turvallisuus**. Keskustelun perusteella todettiin, että nämä arvot tukevat vahvasti varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintaa ja näkyvät luontevasti päivittäisessä arjessamme.

Esiopetus on lapsen kasvun ja oppimisen kannalta merkittävä vaihe, joka muodostaa tärkeän siirtymän varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Esiopetusvuoden aikana lapsi saa mahdollisuuden kasvaa, oppia ja kehittyä turvallisessa, kannustavassa ja myönteisessä oppimisympäristössä. Toimintamme perustuu leikkiin ja leikin kautta tapahtuvaan oppimiseen. Leikki tarjoaa lapselle mahdollisuuksia harjoitella vuorovaikutustaitoja, ongelmanratkaisua, luovaa ajattelua sekä tunteiden tunnistamista ja säätelyä.

Ryhmässä toimimisen taitojen, sosiaalisten valmiuksien ja toisten huomioon ottamisen harjoittelu on keskeinen osa esiopetuksen arkea. Oppiminen rakentuu lasten kiinnostuksen kohteiden, kokemusten ja havaintojen ympärille. Erilaisten ilmiöiden tutkimisen kautta vahvistetaan muun muassa kielellisiä, matemaattisia sekä ajattelun taitoja. Oppimisen eri osa-alueita tarkastellaan kokonaisuuksina, jolloin muodostuu laaja-alaisia oppimiskokonaisuuksia. Esiopetuksemme on toiminnallista, kokonaisvaltaista ja lasten osallisuutta korostavaa. Toiminnan keskeisenä tavoitteena on vahvistaa oppimisen iloa sekä myönteistä suhdetta oppimiseen.

Yksi esiopetuksen tärkeimmistä tehtävistä on tukea lapsen myönteisen minäkuvan, itsetunnon ja omien vahvuuksien tunnistamisen kehittymistä. Tavoitteena ei ole valmistaa lasta ensisijaisesti koulun akateemisiin haasteisiin, vaan tukea hänen kokonaisvaltaista kasvuaan, hyvinvointiaan ja oppimistaan sekä vahvistaa valmiuksia toimia osana ryhmää ja arjen rakenteita.

Päiväkoti Axel Wahrenin esiopetuksen toimintakulttuurin keskiössä ovat monipuoliset oppimisympäristöt. Toimimme kulttuurihistoriallisesti arvokkaalla ja koko Forssan kannalta merkittävällä Kehrämmöalueella, jonka tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnämme aktiivisesti osana esiopetuksen toimintaa. Tavoitteenamme on, että jokaiselle lapselle muodostuu esiopetusvuoden aikana ikätasoinen käsitys siitä, miten päiväkotimme rakennus ja ympäristö liittyvät Forssan syntyyn ja historiaan. Keskeinen sijaintimme tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia retkeilyyn, lähialueeseen tutustumiseen sekä lasten kiinnostuksen kohteista lähtevään oppimiseen. Samalla lapset tutustuvat omaan kotikaupunkiinsa ja sen tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Vaikka yksikössämme on pitkät perinteet laadukkaasta esiopetustoiminnasta, kehitämme toimintakulttuuriamme jatkuvasti vastaamaan tämän päivän lasten ja perheiden tarpeita. Olemme tarkastelleet ja uudistaneet arjen rakenteita sekä toimintamalleja siten, että ne tukevat entistä paremmin inklusiivisuutta, osallisuutta ja yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia. Jatkuvan arvioinnin ja kehittämisen avulla pyrimme varmistamaan, että oppimisympäristömme on turvallinen, toimiva ja kaikkien lasten tarpeet huomioiva myös fyysisen toimintaympäristön asettamista haasteista huolimatta.

Esiopetuksemme perustuu yhteisöllisyyteen sekä lasten ja perheiden monimuotoisuuden arvostamiseen. Jokainen lapsi ja hänen perheensä kohdataan lämpimästi, kunnioittavasti ja yhdenvertaisesti. Päiväkodillamme on pitkä kokemus maahanmuuttotasaisten lasten ja perheiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Moninaisuus nähdään voimavarana, ja henkilöstöllämme on vahva sitoutuminen lasten ja perheiden tukemiseen sekä sujuvan yhteistyön rakentamiseen. Yhtenä toimintamme kehittämiskohteena on huoltajien osallisuuden vahvistaminen sekä uusien tapojen löytäminen kuulla, osallistaa ja aktivoida kaikkia perheitä entistä paremmin.

Päiväkodissamme toimii lukuvuonna 2026–2027 kolme esiopetusryhmää. Ryhmät ovat 5-6-vuotiaiden lasten ryhmiä, joissa esiopetusikäisten lasten lisäksi toimii myös muutamia viisivuotiaita viskarilapsia.

Esiopetusyksikön kehittäminen ja tavoitteet

Tiimit/kehittämisryhmät

Meiltä osallistutaan varhaiskasvatuksen Digipedagogiikkatiimi diggareihin, lukemisen edistämistyöryhmä Liukureihin, Varhaiskasvatuksen Pedagogiatiimiin ja liikuntatiimiin sekä toimialan turvallisuustiimiin.

Varhaiskasvatuksen opettajat kokoontuvat säännöllisesti, kerran kuukaudessa opettajapalaveriin. Opettajapalaverien runkona toimii Pedagoginen vuosikello. Tiimien omat tiimipalaverit mahdollistetaan viikoittain.

Päiväkodin pedagogiikan johtamisen osana toimii pedagogiatiimi, minkä jäseniä ovat päiväkodin johtaja, varajohtaja ja yksikön varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Tiimi arvioi päiväkodin toimintaa ja toimintakulttuuria omasta näkökulmastaan ja kehittää sitä vaikuttamalla viikko- ja vakaopettajapalaverien sisältöön.

Kehittämisen- ja arviointikohteet

Vuosisuunnitelman tavoitteet on laadittu varhaiskasvatuksen pedagogiatiimissä. Tavoitteet on laadittu varhaiskasvatuksen laadun arvioinnista (Valssi) saadut vastaukset, uuden, Forssan varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttaminen ja esiopetussuunnitelman perusteisiin 1.8. 2026 alkaen tulleet muutokset. Osaan tavoitteista on ohjeen mukaisesti laadittu yksikön omat konkretisoinnit. Tavoitteet löytyvät Opetus-luvusta.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Tasa-arvo- sekä yhdenvertaisuuslakien mukaan esiopetuksessa tulee olla toiminallinen tasa-arvosuunnitelma sekä suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja syrjinnän poistamiseksi. Suunnitelma on osa yksikön lukuvuosisuunnitelmaa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tulee sisältää:

- selvitys oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta
- tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi
- arvio aikaisemman suunnitelman toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista

Keväällä 2025 perustettiin Forssan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatyöryhmä. Ryhmän tehtävänä oli valmistella selvitys oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta. Selvitys toteutettiin kyselyillä, jotka osoitettiin sekä oppilaille että huoltajille, sekä esiopetuksessa toiminnallisin menetelmin arkea havainnoiden. Ryhmä kokosi tulokset yksiköittäin ja ne on toimitettu yksiköille tarvittavien toimenpiteiden suunnittelua varten. Ryhmä toimii jatkossa ohjausryhmänä, joka avustaa ja seuraa koulujen tasa-arvoselvityksiä ja toimenpiteitä.

Kehittämiskohteet ja niiden arviointi

Tavoitteet lukuvuodelle 2026-2027

- jatkamme edelleen edelliskauden tavoitteilla eli keskitymme erityisesti siihen, että ohjaamme, opetamme ja kohtelemme kaikkia lapsia yhdenvertaisesti, riippumatta hänen sukupuolestaan, etnisestä taustastaan tai kielestään

- kasvattajat kiinnittävät huomiota lasten leikkiryhmien muodostumiseen/muodostamiseen

- kasvattajat ohjaavat lasten leikkiryhmien muodostumista niin, että syntyy sekaryhmiä
- leikki- ja pienryhmiä muodostetaan myös pedagogisin perustein
- kasvattajat ovat aktiivisesti mukana leikissä, ohjaamassa, rikastuttamassa ja kannattelemassa leikkiä

- tiedotamme huoltajia siitä miten erilaisin menetelmin ja välinein tuemme lasten vuorovaikutusta esim. käyttämällä kuvatukea ja miten pyrimme minimoimaan aistiärsykeitä tiloissamme esim. kuulosuojaimia tarjolla niitä tarvitseville, arjen organisointi niin, että melua syntyisi mahdollisimman vähän esim. porrastamalla siirtymiä

Esiopetuksen yleinen järjestely

Lukuvuoden työaika

Syyslukukausi	17.8.2026-18.12.2026
syysloma (VKO 42)	12.-18.10.2026
joululoma	19.12.2026-10.1.2027
Kevätlukukausi	11.1.2027-28.5.2027
talviloma (vko 9)	1.-7.3.2027
pääsiäinen	26.-29.3.2027
vappu	1.5.2026
helatorstai ja sen jälkeinen perjantai	6.-7.5.2027

Poissaolojen seuranta

Poissaoloja seurataan Päikky-järjestelmän avulla. Forssan esiopetuksessa huoltajia ei velvoiteta anomaan poissaoloja wilman kautta.

Kuljetus

Taksi Heikki Jalava, 044-525 1530

Taksipalvelu J.Liuski Ky, 040-124 0113

Koivuhuhta Ky, 040-178 4101, 044-590 9076

Kanta-Hämeen Aluetaksi Oy, 0200-55 111, koulukyydit@aluetaksi.net

Lisätietoja koulukuljetuksista löytyy Forssan kaupungin internet-sivuilta: <https://www.forssa.fi/kasvatus-ja-opetus/perusopetus/koulukuljetukset/>.

Turvallisuustoiminta

Koulutus, perehdytys ja harjoittelu

Päiväkotiti Axel Wahrenin turvallisuusvastaavana toimii Lauri Lepänkoski. Hän vastaa yksikön turvallisuussuunnitelman vuosittaisesta päivittämisestä sivistystoimen turvallisuustyöryhmältä saatujen ohjeiden mukaisesti. Jokaisen työntekijän velvollisuutena on perehtyä yksikön turvallisuussuunnitelmaan vuosittain turvallisuuskansion avulla.

Turvallisuusvastaava järjestää toimintakauden alussa elo-syyskuussa turvallisuuskävelyt, joiden yhteydessä henkilöstön kanssa käydään läpi turvalliset poistumisreitit ja muut keskeiset turvallisuuskäytännöt. Turvallisuuskävelyt järjestetään myös tarvittaessa uusien työntekijöiden aloittaessa työskentelyn yksikössä.

Päiväkodin omat poistumisharjoitukset toteutetaan vuosittain. Lisäksi yksikkö osallistuu mahdollisuuksien mukaan HAMKin järjestämiin koko rakennusta koskeviin poistumisharjoituksiin. Sisälle suojautumista harjoitellaan ensin ryhmäkohtaisesti syys-lokakuun aikana lasten ikä- ja kehitystaso huomioiden. Marraskuussa 2026 järjestetään koko päiväkodin yhteinen sisälle suojautumisen harjoitus. Rakennuksesta poistumista harjoitellaan ryhmäkohtaisesti syys-lokakuun aikana 2026, minkä lisäksi huhtikuussa 2027 järjestetään koko päiväkodin yhteinen poistumisharjoitus.

Esiopetuksen arjessa turvallisuuskasvatus on osa päivittäistä toimintaa. Lapset harjoittelevat turvallista liikennekäyttäytymistä liikkuessaan Kehräämöalueella, kaupungilla sekä muissa lähiympäristön kohteissa. Esiopetusvuoden aikana pyritään järjestämään lasten pyöräretki, joka tarjoaa mahdollisuuden harjoitella pyörän hallintaa sekä turvallista liikennekäyttäytymistä pyöräillessä.

Helmikuussa vietettävän 112-päivän yhteydessä lapsille opetetaan yleisen hätänumeron käyttöä sekä hätäilmoituksen tekemisen perusteita. Metsäretkillä turvallisuustaitoja harjoitellaan monipuolisesti, ja lasten kanssa tutustutaan ikätasolle soveltuvalla tavalla esimerkiksi tulen turvalliseen käyttöön sekä puukon käsittelyyn.

Esihenkilö vastaa siitä, että yksikössä ylläpidetään riittävä ensiapuvalmius. Tavoitteena on, että vuosittain vähintään 5 % henkilöstöstä on voimassa oleva ensiapukoulutus.

Säännöt

Kaikki ryhmät laativat ryhmiensä säännöt lapsiryhmää osallistaen. Sääntöjen pohjana toimivat eskarin kolme yhteistä sääntöä: annan työrauhan, olen kaikkien kaveri, vien tavarat paikoilleen.

Pihasäännöt on laadittu yhdessä koko yksikön henkilöstön kanssa.

Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma

Forssan varhaiskasvatukselle on koottu moniammatillinen työryhmä kokoamaan koko varhaiskasvatuksen kattavaa toista kunnioittavan käytöksen suunnitelmaa. Suunnitelma valmistuu toimintakauden 2026-2027 aikana.

Kriisisuunnitelma

Kriisisuunnitelma löytyy päiväkotimme Pedanetistä,

https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/paivakotiaxelwahren/turvallisuus2/kriisisuunnitelma/kriisisuunnitelma-varhaiskasvatukseen-002-3-.pdf:file/download/d7df391b13d3dbbe094ecc57f0368700a07f3df3/Kriisisuunnitelma_Varhaiskasvatukseen%20%28002%29%20%283%29.pdf

Lääkehoitosuunnitelma

Käytössämme on OmaHämeen laatima lääkehoitosuunnitelma. Yksikön lääkehoidosta vastaavan työntekijän valintaprosessi on esiopetuksen lukuvuosisuunnitelman jättöhetkellä vielä kesken, mutta varmistuu syyskuun v. 2026 aikana. Tämän jälkeen suunnitelma löytyy yksikkömme Pedanet sivuilta.

Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Suurin osa Päiväkoti Axel Wahrenin esiopetuksessa olevista lapsista osallistuu myös täydentävään varhaiskasvatukseen päivittäin. Täydentävä varhaiskasvatus tapahtuu samoissa tiloissa ja samassa ryhmässä kuin esiopetuskin. Täydentävässä varhaiskasvatuksessa lapset ovat kolmiportaisen tuen piirissä.

Opetus

Ryhmät ja ryhmäkoot

Pinkit, 14 lasta (lisäksi ryhmässä seitsemän 5-vuotiasta lasta)

Punaiset, 13 lasta (lisäksi ryhmässä kahdeksan 5-vuotiasta lasta)

Turkoosit, 12 lasta (lisäksi ryhmässä kahdeksan 5-vuotiasta lasta)

Lukuvuoden tavoitteet ja painotukset

Lukuvuoden tavoitteet

Esiopetuksen tavoitteet lukuvuodelle 20226-2027 noudattavat Forssan varhaiskasvatuksen vuosissuunnitelman tavoitteita, jotka ovat seuraavat:

1. Leikin kehittäminen

1.1. Leikkiympäristöjen kehittäminen lapsia osallistaen

1.2. Aikuinen ohjaa aktiivisesti lasten vuorovaikutusta leikissä

2. Kiusaamisen ennaltaehkäiseminen ja kiusaamiseen puuttuminen

2.1. Toista kunnioittavan käytöksen-suunnitelman yhdenmukaistaminen koko kunnan varhaiskasvatuksessa

2.1.1. Pedagogiatiimi kokoaa työryhmän, joka päivittää kuntatasoisen suunnitelman, johon yksiköt lisäävät yksikkökohtaiset toimintatavat.

3. Liikkuva varhaiskasvatus ja esiopetus

3.1. Jokainen yksikkö jatkaa nykytilan arviointia ja kehittämistä sekä valitsee kehittämiskohteen

3.2. Valitsimme kehittämiskohteeksemme liikumisen lisäämisen. Kehittämistyön tavoitteena on lisätä lasten mahdollisuuksia reippaaseen ja kuormittavampaan liikkumiseen osana päivittäistä toimintaa sekä vahvistaa toimintatapoja, jotka kannustavat lapsia liikkumaan aktiivisesti ja monipuolisesti.

4. Kielipeda-työkalun käytön vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

5. palvelulupausten pohjalta johdetut toimintatavat ja käytänteet määritellään tiimeissä ja kirjataan tiimisopimukseen

Laaja-alainen osaamisen painotus

Laaja-alaisen osaamisen painotus Forssan esiopetuksessa on Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot. Lapsia ohjataan liikunnalliseen elämäntapaan, ja heille tarjotaan monipuolista liikuntaa ja mahdollisuuksia liikunnan iloon ja liikkumalla oppimiseen.

Monikulttuurinen opetus

Kielitietoinen opetus - kielipedan käyttö

Yksikön kaikissa esiopetusryhmissä käytetään Kielipeda-työkalua sekä Roihuset-pienryhmätoimintaa. Kielipedan mukaisen kielitietoisuuden oppimisympäristön arviointi toteutetaan jokaisessa ryhmässä lokakuun loppuun mennessä, ja arviointia tarkastellaan uudelleen keväällä huhtikuun loppuun mennessä.

Esiopetuksen henkilöstö kiinnittää erityistä huomiota selkeään ja ymmärrettävään yleiskielen käyttöön. Kielitietoisina kasvattajina henkilöstö tiedostaa oman kielenkäyttönsä merkityksen lapsille annettavana mallina sekä lasten kielellisen kehityksen tukena. Vuorovaikutus toteutetaan sensitiivisesti lasten yksilölliset tarpeet huomioiden. Kommunikointia tuetaan tarvittaessa kuvien ja muiden vaihtoehtoisten tai täydentävien kommunikointikeinojen avulla.

Katsomuskasvatus esiopetuksessa

Katsomuskasvatuksen tavoitteena on tutustuttaa lapsia erilaisiin katsomuksiin sekä tukea heidän valmiuksiaan ymmärtää ja arvostaa yhteiskuntamme moninaisuutta. Tutustuminen lähtee lapsen omasta esiopetusryhmästä ja lähiympäristöstä laajentuen vähitellen ympäröivään yhteiskuntaan. Katsomuskasvatuksella tuetaan lapsen kulttuurisen ja katsomuksellisen identiteetin rakentumista ja vahvistumista.

Esiopetusryhmässä läsnä olevat katsomukset huomioidaan osana arjen toimintaa ja vuodenkiertoa. Ryhmässä tutustutaan erilaisiin juhliin, perinteisiin ja tapoihin lasten ikä- ja kehitystaso huomioiden. Toiminnan suunnittelun tukena voidaan hyödyntää esimerkiksi eri katsomusten juhlapäiviä kokoavaa juhlakalenteria.

Katsomuskasvatusta toteutetaan monipuolisin pedagogisin menetelmin lasten kiinnostuksen kohteet huomioiden. Työskentelytapoina voidaan käyttää esimerkiksi draamaa, keskusteluja, tarinoita, leikkiä sekä erilaisia mediasisältöjä.

Huoltajat ovat tärkeä osa katsomuskasvatuksen suunnittelua ja toteutusta. Heitä voidaan osallistaa esimerkiksi juhlien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä kutsua esiopetusryhmään kertomaan oman perheensä juhla- ja kulttuuriperinteistä. Jokaisen lapsen perheen katsomuksellisista taustoista ja toiveista keskustellaan lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaan (LEOPS) liittyvissä keskusteluissa. Huoltajilla on tällöin mahdollisuus kertoa, miten heidän perheensä katsomuksia ja perinteitä toivotaan huomioitavan esiopetuksen toiminnassa.

Pedagogisen toiminnan arviointi

Esiopetusryhmien henkilöstö arvioi pedagogista toimintaansa jatkuvasti tiimityöskentelyn yhteydessä hyödyntäen esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmaa arvioinnin tukena. Lisäksi toiminnan ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan kokoavasti kaksi kertaa lukuvuoden aikana, joulukuussa ja huhtikuussa, osana varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelman arviointiprosessia.

Pedagogisen dokumentoinnin vuosikello

Forssan varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa käytetään pedagogisen dokumentoinnin vuosikelloa henkilöstön työskentelyn tueksi. Vuosikello löytyy Pedanetistä. Vuosikello on työkalu, joka ohjaa ryhmän pedagogista toimintaa. Käsittelemme vuosikelloa jakso kerrallaan yksikköme esiopettajien palaverissa.

<https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/lomakkeita/pedagoginen-dokumentointi/pedagogisen-dokumentoinnin-vuosikello/vuosikello-forssa-25-26-2-.pdf:file/download/b6347b41ffdaf325ff54d49bdd9aeb0b706282b4/vuosikello%20Forssa%2025-26%20%282%29.pdf>

Oppimisen tuki

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt koskevat kaikkea esiopetuksen toimintaa. Ne ovat keskeinen osa esiopetuksen toimintakulttuuria, joka antaa edellytykset kaikkien lasten osallisuuteen, oppimiseen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen.

Oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan

- lasten erilaiset tarpeet ja edellytykset huomioon ottavaa opetuksen järjestämistä ja opetuksen eriyttämistä
- kielitietoista opetusta
- opetusryhmien muodostamista siten, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa
- pedagogisia ratkaisuja, joilla huomioidaan lapsiryhmässä ilmenevät erilaiset lasten tarpeet
- opettajan kykyä huomioida riittävästi lapsiryhmän tarpeet ja vahvuudet
- lapsiryhmässä tarvittaessa työskentelevien varhaisen tuen ohjaajien hyödyntämistä lasten oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukena

Oppimisen edellytyksiä tulkevat opetusjärjestelyt Päiväkoti Axel Wahrenin esiopetuksessa:

Rakenteelliset järjestelyt

Esiopetusryhmien muodostamisessa on huomioitu lasten yksilölliset tarpeet sekä henkilöstön resurssit ja vahvuudet. Ryhmäjaoissa on otettu huomioon myös tiedossa olevat tuen tarpeet. Ryhmien rakenteellisilla järjestelyillä pyritään vahvistamaan arjen sujuvuutta yhteisissä tiloissa sekä luomaan kaikille lapsille kiireetön, turvallinen ja hyvinvointia edistävä toimintaympäristö. Toiminnassa minimoidaan tarpeettomia siirtymiä ja porrastetaan päivän kulkua mahdollisuuksien mukaan siten, että ryhmät voivat toimia omien aikataulujensa mukaisesti. Oppimisympäristöjä ja toimintatapoja kehitetään jatkuvasti esteettömyyttä ja saavutettavuutta tukeviksi, jotta jokaisella lapsella olisi parhaat mahdolliset edellytykset hyvinvointiin, oppimiseen ja osallisuuteen.

Pedagogiset järjestelyt

Esiopetuksen toiminta toteutetaan pääosin pienryhmissä, mikä mahdollistaa oppimisen tukemisen monipuolisin työtavoin sekä lasten yksilöllisten tarpeiden huomioimisen. Väljempi aikataulutus lisää leikki- ja työrauhaa sekä antaa mahdollisuuden rakentaa toimintaa joustavasti ryhmän tarpeiden mukaisesti. Opetusta eriytetään lasten oppimisen, kiinnostuksen kohteiden ja tuen tarpeiden perusteella siten, että jokaiselle lapselle tarjotaan hänen kehitystään tukevaa ja sopivasti haastavaa toimintaa. Toiminnassa hyödynnetään selkeää struktuuria ja ennakoitavaa päivärytmiä, joka käydään lasten kanssa päivittäin läpi kuvien avulla. Aikuisten kielenkäyttö on selkeää ja kielitietoista, ja kommunikointia tuetaan kuvien sekä sensitiivisten vuorovaikutustapojen avulla. Lasten kielelliset valmiudet kartoitetaan syksyllä, ja niiden pohjalta suunnitellaan pedagogista toimintaa. Kielitietoisien oppimisympäristön arviointi toteutetaan lokakuun loppuun mennessä, ja kaikissa ryhmissä käytetään Roihuset-materiaalia lasten kielellisten taitojen tukemiseksi.

Toimintavuoden alussa painotetaan ryhmäytymistä, yhteisten toimintatapojen ja pelisääntöjen luomista sekä yhteenkuuluvuuden vahvistamista. Lasten oppimista, hyvinvointia ja kehitystä havainnoidaan, dokumentoidaan ja tuetaan sovittujen käytäntöjen mukaisesti yhteistyössä huoltajien sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Esiopetusryhmissä huomioidaan erityisesti tarkkaavuuden, itsesäätelyn sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen tuen tarpeet hyödyntämällä ennakointia, selkeää rakennetta, pienryhmätoimintaa, oppimisympäristön muokkaamista sekä yksilöllisiä pedagogisia ratkaisuja.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot kuvataan tarkemmin ryhmien pedagogisen toiminnan suunnitelmissa, ja jokaiselle lapselle laaditaan esiopetuksen suunnitelma, johon kirjataan lapsen oppimista tukevat opetusjärjestelyt ja tarvittavat tukitoimet.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

Ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tarkoitetaan kaikkia lapsia koskevia ryhmäkohtaisia järjestelyjä.

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat:

- varhaiskasvatuksen opettajan antama opetuskielen tukiopetus, joka on eri tiedonalojen kielen ja käsitteiden oppimista tukevaa opetusta
- varhaiskasvatuksen opettajan antama yleinen tukiopetus osana esiopetustoimintaa
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

Esiopetusyksikön kuvaus edellä mainittujen järjestelyjen toteuttamisesta, arvioinnista ja kehittämisestä tiedossa oleviin tarpeisiin perustuen. Työn- ja vastuunjaon määrittely.

- periaatteet opetuskielen tukiopetuksen ja yleisen tukiopetuksen toteuttamiseksi
- periaatteet varhaiskasvatuksen erityisopettajan antaman opetuksen järjestämisestä (vrt. yhteisopettajuuden työtapojen määrittely ko. yksikössä)

Yksikköemme esiopetusryhmissä lukuvuoden aikana tunnistetut tuen tarpeet painottuvat erityisesti kielen kehityksen tukemiseen. Tuen tarpeita esiintyy sekä kehityksellisistä syistä että monikielisten lasten suomen kielen oppimiseen liittyen. Kielellistä kehitystä tuetaan opettajan antamalla opetuskielen tukiopetuksella sekä erityisopettajan tarjoamalla tuella osana esiopetuksen arkea ja opetusta. Opetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota käsitteiden avaamiseen ja sanaston rikastamiseen hyödyntäen muun muassa kuvataukea, mallintamista ja muuta kielitietoista pedagogiikkaa.

Kaikissa esiopetusryhmissä on käytössä Roihuset-materiaali, jonka avulla toteutetaan viikoittaisia pienryhmätoimintoja. Pienryhmissä vahvistetaan lasten sanavarastoa, käsitteiden hallintaa, lauserakenteita sekä vuorovaikutustaitoja. Myös erityisopettajan ja opettajan yhteisopetuksessa hyödynnetään Roihuset-materiaalia sekä erilaisia kieltä tukevia menetelmiä, kuten yhteisleikkejä, Kielinuppu-lauluja ja tuettua leikkiä.

Muut tunnistetut tuen tarpeet liittyvät itsesäätely- ja tunnetaitojen vahvistamiseen. Näitä taitoja harjoitellaan päivittäin esiopetusryhmien arjessa erilaisissa vuorovaikutus- ja oppimistilanteissa. Toiminnassa painotetaan turvallisen, hyväksyvän ja inklusiivisen toimintakulttuurin rakentamista, jossa jokainen lapsi kokee olevansa tervetullut ja arvostettu. Lasten kaikkien tunteiden ilmaiseminen hyväksytään, ja heitä ohjataan tunteiden tunnistamiseen, ilmaisemiseen ja säätelyyn ikätasoisin menetelmin. Kaveri- ja vuorovaikutustaitoja vahvistetaan erityisesti leikin, yhteistoiminnallisten harjoitusten ja arjen kohtaamisten kautta.

Erityisopettajan antama opetus toteutuu ensisijaisesti yhteisopetuksena. Yhteisopetuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin varataan aikaa esiopetusryhmien tiimipalavereissa sekä opettajien suunnittelu-, arviointi- ja kehittämisajalla (SAK-aika). Tarvittaessa lapsille tarjotaan myös opettajan antamaa tukiopetusta, joka kohdentuu oppimiskokonaisuuksien tavoitteisiin. Tukea toteutetaan muun muassa eriyttämisen keinoin sekä joustavissa pienryhmissä työskennellen.

Tuen tarpeiden arvioinnissa tarkastellaan ensisijaisesti ympäristön, ryhmän toimintatapojen ja pedagogisten ratkaisujen vaikutusta lapsen oppimiseen ja osallistumiseen. Arvioinnin lähtökohtana on selvittää, miten ryhmän toimintaa, opetusjärjestelyjä ja ryhmäkohtaisia tukitoimia voidaan kehittää siten, että ne tukevat mahdollisimman hyvin jokaisen lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia.

Lapsikohtaiset tukitoimet

Mikäli lasta ei voida riittävästi tukea ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tai tukitoimia on tarpeen jatkaa säännöllisesti, on hänelle annettava lisäksi lapsikohtaisia tukitoimia.

Lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arviointi käynnistyy, kun lapsen opettajat katsovat, että ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä tukemaan lapsen oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Huoltajat voivat myös tuoda esiin havaintonsa ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävydestä.

Myös silloin, jos lapsikohtaisten tukitoimien tarve on niin ilmeinen, että lasta ei esiopetuksen alkaessa voida riittävästi tukea ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla, voidaan lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arviointi aloittaa poikkeuksellisesti jo ennen esiopetuksen alkamista.

Lapsikohtaisia tukitoimia annetaan säännöllisesti tuen tarpeen arvioinnin ja suunnitelman sekä näiden perusteella tehdyn hallintopäätöksen mukaisesti.

Lapsikohtaisia tukitoimia ovat:

1. erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä
2. erityisopettajan opetus pienryhmässä kokoaikaisesti
3. opetukseen osallistumisen edellyttämät lapsikohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet perusopetuslain 31 §:n nojalla annettuina.

Lapsikohtaiset tukitoimet perustuvat lapsen yksilöllisiin tarpeisiin ja niitä annetaan säännöllisesti ja pitkäkestoisesti. Lapsikohtaiset tukitoimet järjestetään lapsen etu huomioon ottaen ensisijaisesti lapsen omassa esiopetusyksikössä. Lapsikohtaisten tukitoimien toteuttaminen edellyttää opettajien ja muun esiopetusryhmän henkilöstön välistä yhteistyötä sekä tarvittaessa erityisopettajan konsultaatiota ja monialaista yhteistyötä.

Lapsikohtaisena tukitoimena annettava varhaiskasvatuksen erityisopettajan opetus toteutuu pääasiallisesti muun opetuksen yhteydessä säännöllisesti annettavana opetuksena yhteisopetuksen keinoin. Lisäksi erityisopettaja antaa viikoittain lasten yksilöllisten tuen tarpeiden mukaista pienryhmäopetusta.

Lapsikohtaisessa tuessa määritellään täsmällisesti tukimuodot yksilöllisen tarpeen mukaan. Lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnista sekä tuen toteuttamista koskevan suunnitelman laadinnasta ja kirjaamisesta Wilmaan vastaa varhaiskasvatuksen opettaja. Tuen tarpeen arvioinnissa ja suunnitelman laadinnassa on mukana varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja se laaditaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Tarvittaessa suunnitelman laadinnassa hyödynnetään lisäksi monialaista yhteistyötä, ensisijaisesti opiskeluhoitopalveluiden kanssa. Monialaisten yhteistyötahojen koollekutsumisesta vastaa varhaiskasvatuksen erityisopettaja huoltajien kanssa sovitun mukaisesti. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja vastaa päätöksentekoon liittyvästä hallintolain mukaisesta huoltajien kuulemisesta ja sen kirjaamisesta. Päätöksentekoon tarvittavat asiakirjat kokoaa varhaiskasvatuksen johtava erityisopettaja ja toimittaa päättävälle viranhaltijalle, Akvarellin koulun rehtorille. Päätöksen jakelu huoltajille tapahtuu varhaiskasvatuksen johtavan erityisopettajan toimesta.

Lapsikohtaisia tukitoimia koskevaa suunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti ja tarvittaessa tehdään uusi tuen tarpeen arviointi sekä päätös.

Ryhmäkohtaiset pedagogisen toiminnan suunnitelmat

Ryhmän nimi

Ryhmäkohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja arviointi

Tähän ryhmän suunnitelma keskeisistä tavoitteista ja niiden toteutuksesta, lukuvuosisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Suunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään lukuvuoden aikana.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Tähän ryhmän suunnitelma lapsiryhmässä ilmeneviin tuen tarpeisiin perustuen, suunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti lukuvuoden aikana

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

Tähän ryhmän suunnitelma lapsiryhmässä ilmeneviin tuen tarpeisiin perustuen, suunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti lukuvuoden aikana

Tapahtumat ja juhlat

Tapahtumakalenteri

Elokuu	Tapahtuma	Osallistujat	Vastuuhenkilöt/järjestäjät
	Mykkäelokuvafestivaalit	kaikki esiopetusryhmät	Forssan Mykkäelokuvayhdistys ry

Syyskuu	Kehräämökierrokset	kaikki esiopetusryhmät	Forssan museo
Lokakuu	Eläinten viikko 4.-10.10.	kaikki esiopetusryhmät	ryhmät
	Lastenkirjallisuuden teemapäivä, Satupäivä 16.10./Satuviikko	kaikki esiopetusryhmät	ryhmät
Marraskuu	Talviliikuntaa esim. luistelua ja hiihtoa mahdollisuuksien mukaan		ryhmät
	Lasten oikeuksien viikko 16.-22.11.		ryhmät
	Pimeä museo	kaikki esiopetusryhmät	Forssan museo
Joulukuu	Talviliikuntaa esim. luistelua ja hiihtoa mahdollisuuksien mukaan		ryhmät
Tammikuu	Talviliikuntaa esim. luistelua ja hiihtoa mahdollisuuksien mukaan		ryhmät
Helmikuu	Talviliikuntaa esim. luistelua ja hiihtoa mahdollisuuksien mukaan		ryhmät
	Ystävyysviikko 8.-12.2.		ryhmät
Maaliskuu	lita ja langan tarina	kaikki esiopetusryhmät	Forssan museo
Huhtikuu			
Toukokuu	Eskarilaisten pyöräretket (mahdollisuuksien mukaan)		ryhmät

	Vanhempaintoimikunnan kustantama ravintolaruokailu (optio)	kaikki esiopetusryhmät	Vanhempaintoimikunta
	Vanhempaintoimikunnan kustantama kevätretki tai kevättempaus	kaikki esiopetusryhmät	Vanhempaintoimikunta

Lisäksi ryhmillä on säännöllisiä kotaretkiä, luontoretkeä lähiympäristöön sekä vierailuja lähialueen leikkipuistoihin.

Päiväkodin juhlat

Päiväkoti Axel Wahrenissa järjestetään joulujuhla sekä kevätjuhla ryhmien yhteistyössä. Juhlien teema ja muoto vaihtelee vuosittain esim. perinteisistä esityksistä yhteisiin seikkailuihin. Esiopetusvuoden aikana järjestetään useita pienempiä juhlia, lasten mielenkiinnonkohteista syntyen.

Uskonnolliset tilaisuudet

Suomessa oppilaitoksissa on useita perinteisiä juhlia, kuten joulujuhla, kevätjuhla ja itsenäisyyspäivän juhla. Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset päättävät juhlista ja niiden sisällöstä. Juhliin voi sisältyä myös joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Tällaiset juhlatraditiot ovat osa suomalaista kulttuuria. Juhlaan mahdollisesti sisältyvän yksittäisen virren laulamisen johdosta juhlaa ei voida uskonnollisen suvaitsevaisuuden nimissä pitää uskonnon harjoittamiseksi katsottavana tilaisuutena (perustuslakivaliokunnan mietintö 10/2002 vp, 2/2014 ja vp16/2021 vp). Esiopetuksessa lukuvuonna 2026–27 järjestettävät mahdolliset juhlat, joulujuhla ja kevätjuhla eivät ole uskonnollisia tilaisuuksia.

Lapset tutustuvat esiopetusvuotensa aikana Forssan kirkkoon seurakunnan järjestämän Kurkkaa kirkkoon-retken aikana. Retki on tutustumista kulttuurihistorialliseen kirkkorakennukseen eikä se sisällä uskonnollisia elementtejä.

Päiväkodin ulkopuolinen toiminta

Osallistumme mahdollisuuksien mukaan muiden toimijoiden esim. urheiluseurojen, musiikkiopiston, museoiden ja miden yhteistyötahojen tapahtumiin.

Yhteistyö

Kodin ja päiväkodin välinen yhteistyö

Kodin ja esiopetuksen välisen yhteistyön perustana ovat päivittäiset kohtaamiset huoltajien ja henkilöstön välillä. Huoltajille välitetään säännöllisesti tietoa lapsen esiopetuspäivän sisällöistä, oppimisesta ja hyvinvoinnista. Yhteydenpitoa toteutetaan tarvittaessa myös sähköisesti Päikky-järjestelmän kautta, kun taas Wilmaa hyödynnetään ensisijaisesti esiopetuksen tuen ja nivelvaiheisiin liittyvän tiedonkulun välineenä. Ryhmän opettaja tapaa jokaisen lapsen huoltajat syksyllä esiopetuksen oppimissuunnitelman laatimisen yhteydessä sekä keväällä suunnitelman arvioinnin ja nivelvaiheeseen liittyvän tiedonsiirron yhteydessä.

Huoltajien osallisuutta vahvistetaan myös Pedanetin ryhmäkohtaisilla sivuilla, joiden avulla tehdään näkyväksi esiopetuksen arkea, pedagogisia sisältöjä ja lasten oppimista esimerkiksi kalenterien ja blogikirjoitusten avulla.

Lukuvuoden aikana järjestetään yhteinen huoltajailta kaikille esiopetusryhmien huoltajille. Lisäksi huoltajia on perehdytetty esiopetuksen käytänteisiin jo ennen toimintavuoden alkua järjestetyssä esiopetukseen tutustumisillassa.

Vanhempainyhdistys

Päiväkodissa toimii koko yksikön yhteinen vanhempaintoimikunta, jonka tehtävänä on edistää kodin ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä sekä toimia huoltajien ja päiväkodin välisenä yhteistyökanavana. Vanhempaintoimikunta järjestää vuosittain erilaisia tapahtumia, kuten myyjäisiä ja yhteisiä tilaisuuksia, joihin kaikilla perheillä on mahdollisuus osallistua. Toimikunta mahdollistaa omalla toiminnallaan myös koko päiväkodin lapsille suunnattuja tapahtumia ja elämyksiä, kuten kevätretkiä ja pihatapahtumia. Lisäksi vanhempaintoimikunta on perinteisesti osallistunut esiopetuksen kevätjuhlaan huolehtimalla esiopetusvuotensa päättävien lasten kukituksesta.

Toimikunta muodostetaan vuosittain uudelleen, ja uusia jäseniä pyritään saamaan mukaan muun muassa vanhempainilloissa tapahtuvan tiedottamisen avulla. Toimintakauden 2026-2027 vanhempaintoimikunta ei ole vielä järjestäytynyt, joten toimintasuunnitelmaa kyseiselle kaudelle ei ole vielä laadittu. Päiväkodin yhteyshenkilönä vanhempaintoimikunnan suuntaan toimii Mona Timonen.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

Esiopetuksen ja perusopetuksen välisen tiedonsiirron käytänteistä vastaavat Axel Wahrenin ja Akvarellin päiväkotien johtajat. Tiedonsiirtoprosessin suunnittelu käynnistyy sen jälkeen, kun tulevien ensimmäisen luokan oppilaiden koulupaikat ovat varmistuneet. Päiväkotien johtajat sopivat yhteistyössä Pihakoivun päiväkodin johtajan kanssa tiedonsiirtokeskustelujen aikatauluista lapsimäärien perusteella. Aikatauluista tiedotetaan koulujen rehtoreita ja johtajia sekä esiopetusta järjestävien yksiköiden johtajia, jotka välittävät tiedon edelleen esiopetushenkilöstölle. Tiedonsiirrossa käsitellään lapsen opetuksen järjestämisen kannalta tarpeelliset tiedot. Tiedonsiirtokeskustelut toteutetaan pääsääntöisesti Teams-yhteydellä. Lapsikohtaisia tukitoimia saavien lasten tiedonsiirto järjestetään yksilöllisesti yhteistyössä huoltajien kanssa. Perusopetus vastaa kouluun tutustumispäivien järjestämisestä osana lapsen sujuvaa siirtymää esiopetuksesta kouluun.

Kulttuurikasvatus

[FORSSAN KULTTUURIKASVATUSSUUNNITELMA 2021_valmis \(2\).pdf](#)

Päiväkotia Axel Wahrenin esiopetuksessa korostuu lähiympäristömme kulttuurihistoriallinen anti ja lapset vierailevat vuosittain museolla erilaisissa näyttelyissä ja tapahtumissa esim. lita ja langan tarina, "Pimeä museo". Osallistumme vuosittain museon järjestämälle opastetulle Kehräämökierrokselle. Tarvittaessa olemme toivoneet museon välttää myös opastusta henkilökunnalle Kehräämökierrosten merkeissä, jotta heillä on tarvittavaa tietämystä vastailla lasten arjessa syntyviin kysymyksiin. Myös Kuosikeskus ja Luonnonhistoriallinen museo tulevat vuosittain tutuksi ainakin osalle lapsista, ryhmän mielenkiinnonkohteista riippuen.

Osallistumme aktiivisesti tarjolla oleviin konsertteihin, nukketeatteriesityksiin yms. aina, kun sellaisia meille tarjotaan. Lapset ovat innokkaita kirjaston käyttäjiä, ryhmämme hyödyntävät kirjastomme erinomaisia palveluita säännöllisesti ja tehokkaasti. Teemme yhteistyötä kirjastohenkilöstön kanssa myös päiväkodin oman kirjaston aineiston pohdinnassa ja ylläpitämisessä, josta kirjaston henkilökunta vastaa toiveidemme ja tarpeidemme mukaan.

Teemme joka kevät yhteistyötä musiikkiopiston kanssa lasten päästessä tutustumaan erilaisiin soittimiin niin soitinkonserteissa kuin soitinkokeiluissakin. Yhteistyö alueen kulttuuriharrastusten - kuvataidekoulun ja musiikkiopiston kanssa on viikottaista eskarikuvis- ja eskarimuskariyhteistyön merkeissä.

Muut yhteistyötahot

Päiväkotimme esiopetuksen lapset osallistuvat aktiivisesti paikallisten urheiluseurojen järjestämiin tapahtumiin esim. eskarifutis (FJK), eskarisäbä (FoSu), eskareille suunnattu kiekko- ja ringgettekoulu (FOPS), koripallo (Feeniks Basket). Lisäksi jokaiselle lapselle on jaettu toimintavuoden alussa kaupungin liikuntatoimen liikuntapassi. Esiopetuksemme lapset ovat osallistuneet liikuntapassikampanjaan aina erittäin aktiivisesti.

Esiopetuksemme lapsia pyydetään vuosittain esiintymään erilaisten yhdistysten tilaisuuksiin esim. Ukkokerhon joulujuhlaan ja vanhainkodille.

Lasten osallisuus

Lasten Forssa valtuusto

Osallistumme Lasten Forssa valtuustoihin kutsuttuna.

Toimintatavat ja menetelmät lasten osallisuuden edistämiseksi

Päiväkot Axel Wahrenin esiopetuksessa lasten osallisuus nähdään tärkeänä osana arjen toimintaa ja pedagogiikkaa. Lasten mielenkiinnon kohteita, ajatuksia ja näkemyksiä kuunnellaan, havainnoidaan ja hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Lapsille tarjotaan mahdollisuuksia vaikuttaa itseään koskeviin asioihin sekä osallistua yhteisten toimintatapojen ja sääntöjen rakentamiseen. Toiminnan suunnittelussa lähtökohtana ovat lasten tarpeet, kiinnostuksen kohteet ja aloitteet, jolloin lasten aktiivinen rooli oppimisprosessissa vahvistuu. Jokainen lapsi osallistuu oman esiopetuksen oppimissuunnitelmansa laatimiseen ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti, ja osallisuuden tukena hyödynnetään esimerkiksi kuvia ja muita lapselle sopivia ilmaisun keinoja. Näin vahvistetaan lasten kokemusta kuulluksi tulemisesta, vaikuttamisesta sekä yhteisöön kuulumisesta.

Päiväys ja allekirjoitukset

Forssassa 15.9.2026

Kirsi Laakso

Päiväkodin johtaja